

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣ

ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ,

ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ.

Κλαθὲς πάντα τὰ γῆνα σώματα περιέχουσι πῦρ στοιχειακὸν, οὕτω πάντα τὰ λόγια τῶν θείων γραφῶν περιέχουσι νοήματα ἐπουράνια· οὐχὶ δὲ πάντα τὰ ἐν γῇ σώματα, ἀλλὰ μόνα τὰ καλούμενα ἡλεκτρικὰ, τριβόμενα, ἐκβλύζουσι τοῦ ἡλεκτρικοῦ πυρὸς τοὺς φωτολαμπεῖς σπινθῆρας· πάντα δὲ τὰ τῆς ἀγίας γραφῆς λόγια περιερευνώμενα, ἐκπέμπουσι τοῦ ἐπουρανίου φωτὸς τὰς σωτηριώδεις ἀκτῖνας· ὅσον περισσότερον μετὰ ἐπιτηδείου τέχνης περιτρίθεις τὰ ἡλεκτρικὰ σώματα, τόσον περισσότερον ἔκεινα σπινθηροβολοῦσι καὶ περιλάμπουσιν· ὅσον περισσότερον μετὰ εὐλαβητικῆς ἐπιστήμης ἔξερευναῖς τὰ γραφικὰ λόγια, τόσον περισσότερον φεγγοβολοῦσι, καὶ περιαστράπτουσι. Τὰ λόγια τῆς ἐπιειδῆς τοῦ θεηγόρου Παύλου, τὰ σήμερον ἀναγνωσθέντα, ἀνεγνώσθησαν, καὶ ἔρευνήθησαν ἐν τῇ εἰκοστῇ ἐννάτῃ κυριακῇ τῆς ἐνιαυσίου περιόδου· ἐάν δημως πάλιν περιεργασθῶμεν αὐτὰ, φῶς πάλιν ἀνατέλλει ἐξ αὐτῶν, φωτιστικὸν τῆς διανοίας, καὶ τῆς ψυχῆς σωτήριον. Περιτριψώμεν οὖν αὐτὰ,

οὐχὶ πάντα, ἐπειδὴ μακρότερος τοῦ σκοποῦ γίνεται ὁ λόγος, ἀλλὰ μόνα τὰ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἀναγνωσθείσης περικοπῆς, ἥγουν ταῦτα μόνα τὰ λόγια· « Ὁταν ὁ Χριστὸς κα. 3. 4. » φανερωθῆ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς » σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ».

Δύο νοήματα περιέχουσι ταῦτα τὰ ἀποστολικὰ λόγια, φοβερὰ καὶ τὰ δύο, ἀμα δὲ καὶ χαροποιά· φοβερὰ μὲν εἰς τοὺς ἀπίστους, καὶ εἰς τοὺς ἀμαρτωλοὺς, χαροποιὰ δὲ εἰς τοὺς πιστούς, καὶ δικαίους· πρῶτον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ ζωοποιήσας ἡμᾶς, νεκροὺς ὄντας τῇ ἀμαρτίᾳ, μέλλει φανερωθῆναι ἐν δόξῃ ἐνώπιον πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀνθρώπων· δεύτερον, ὅτι τότε σὺν αὐτῷ ἔμπροσθεν αὐτοῦ φανερωθῆναι μέλλουσι πάντες οἱ ἀπ' αἰῶνος ἀνθρωποι· « Ὁταν ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ θεοῦ, εὔδοκίᾳ τοῦ πατρὸς, καὶ συνεργείᾳ τοῦ ἀγίου πνεύματος, ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον, τότε οὐκ ἐφανερώθη ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἐν δόξῃ, ἀλλ' ἐν ταπεινότητι, ὑποκρύψας ὑπὸ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἦν ἀνέλαβε, τὰ ἔξαίσια τῆς θεότητος αὐτοῦ μεγαλεῖα· ἐγεννήθη ἐν

Φαὶτ. 2.
7. 8.

σπηλαίω· τί ταπεινότερον τοῦ σπηλαίου; ἀνεκλίθη ἐν τῇ φάτνῃ τῶν ἀλόγων· τί εὐτελέστερον τῆς τῶν ἀλόγων ζώων φάτνης; ἐσπαργανώθη ὡς βρέφος· τί ἀσθενέστερον βρέφους; ἐπειτα περιεπήθη ὁκταήμερος, ὑπετάσσετο εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν Ἰωσὴφ, περιεπάτει εἰς τὴν Τερουσαλήμ, ἐπείνα, ἐδίψα, ἐκοιμᾶτο, ἔξυπνα, ἥσθιάνετο τὸν ἐκ τῆς ὄδοις πορίας κόπον, ἐκλαίεις· μετὰ ταῦτα ἐνεπαίχθη, ὑβρίσθη, ἐρράπισθη, ἐσταυρώθη, ἀπέθανεν, ἐτάφη· ταῦτα πάντα οὐκ ἦσαν δόξα, ἀλλὰ ταπεινότης· οὐκ ἦσαν ἐμφαντικὰ τῆς θείας μεγαλοπρεπείας, ἀλλὰ παραστατικὰ τῆς παθητῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως· διὸ ὁ θεόφρων Παῦλος ἔλεγεν· «Ἐαυτὸν ἔκένωσε, οὐ μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὅμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι εύρεθεὶς ὡς ἀνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἐαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ». Ἀλλ' ὅταν ἐλθῇ πάλιν κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, τότε φανεροῦται ἐν δόξῃ, τότε ἡ ἔλευσις αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ταπεινότητι, ἀλλ' ἐν ὑψηλότητι· οὐκ ἔστιν ἐν εὐτελείᾳ ἀνθρωπίῃ, ἀλλ' ἐν μεγαλοπρεπείᾳ θεϊκῇ· τότε παρρήσιάζεται οὐχ ὡς ἀνθρωπος, ἀλλ' ὡς θεός.

Τῆς δευτέρας αὐτοῦ παρουσίας τὴν δόξαν οὐ μόνον οὐδεμία ἀνθρώπου γλῶσσα, ἀλλ' οὐδὲ πᾶσαι ὁμοῦ αἱ τῶν ἀνθρώπων γλῶσσαι δύνανται περιγράψαι· μέρος ἐκείνης τῆς δόξης εἰδεις, καὶ ἔγραψεν ὁ ἄγιος προφήτης Δανιήλ· εἶδε, λέγει αὐτὸς, διτελέθησαν οἱ θρόνοι τοῦ Θεοῦ· οὐδὲν οὐδένα· Οὐδὲ γάρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ θεῷ· καὶ

δεκαθρόνους, περὶ ὃν ὁ Κύριος εἶπε πρὸς τοὺς ἀποστόλους· «Οταν καθίσῃ ὁ θεός ^{Μαρτ. 19.} _{29.} τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ», καὶ καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ·»· Ἐπειτα περιγράφει ὁ Δανιήλ τῆς ὑπερουσίου θεότητος τοὺς χαρακτῆρας, ἦγουν τὸ ἀμετάτρεπτον διὰ τοῦ, «ἔκάθιθη-^{Δαν. 7. 9.} τὸ αἰώνιον, διὰ τοῦ, «παλαιὸς ἥμερῶν»· τὴν ὑπερτελείαν καθαρότητα καὶ ἀγιωσύνην, διὰ τοῦ, «καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκόν, ὧσεὶ χιών»· τὸ ἀπειρον τῆς σοφίας, συνεζευγμένης τῇ παναμώμῳ ἀγαθότητι, διὰ τοῦ, «καὶ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ὧσεὶ ἔριον καθαρόν»· τὸ ἔνεργητικὸν, καὶ δραστικώτατον τῆς θείας αὐτοῦ δικαιοσύνης, διὰ τοῦ, «Ο θεός αὐτοῦ φλόξ πυρὸς, οἱ τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ φλέγον· ποταμὸς πυρὸς εἰλαῖν εμπροσθεν αὐτοῦ»· ^{λύτ. 10.} τὸ ἀστεκτὸν ὑπερβάλλον τῆς ὑπερδεδοξασμένης αὐτοῦ μεγαλοπρεπείας, διὰ τοῦ, «χίλιαι χιλιάδες ἔλειτούργουν αὐτῷ, καὶ μύριαι μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ»· μετὰ ταῦτα ἡτοιμάσθη, λέγει, κριτήριον, καὶ ἥνοιχθησαν βιβλία· «Κριτήριον ἔκάθισε, καὶ βίβλοι ἥνεώχθησαν· καὶ ἵδον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς θεός ἀνθρώπου ἐρχόμενος»· Ο θεόνθρωπος Ἰησοῦς ἔστιν οὗτος ὁ ὡς θεός ἀνθρώπου ἐρχόμενος· κάθηται δὲ ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ κριτήριου, ὡς λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πᾶσαν τὴν ἔξουσίαν τοῦ κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς· «Οὐδὲ γάρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ θεῷ· καὶ

^{Δαν. 7. 9.} «Οἱ θρόνοι ἐτέθησαν»· οὗτοι εἰδεις τοὺς δώ-

^{Ιωάν. 5.}

^{22.}

^{Διν. 7. 13.} τοῦτο δὲ ἴδων ὁ Δανιὴλ, εἶπε· « Καὶ ἔως

^{14.} » τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἐφθασε, καὶ

» προσήχθη αὐτῷ καὶ αὐτῷ ἐδῆθη ἡ ἀρχὴ,

» καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ βασιλεία· καὶ πάντες

» οἱ λαοὶ, φυλαὶ, καὶ γλώσσαι αὐτῷ δουλεύ-

» σουσιν· ἡ ἔξουσία αὐτοῦ, ἔξουσία αἰώνιος,

» ἥτις οὐ παρελεύσεται, καὶ ἡ βασιλεία

» αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται». Εἰς ὅσα δὲ

εἶδε, καὶ ἔγραψεν ὁ προφήτης Δανιὴλ περὶ

τῆς ἡμέρας τῆς χρίσεως, ἕτι δύο προσέθη-

καν οἱ ἄγιοι εὐαγγελισταί πρῶτον, ὅτι

τότε φανερωθήσεται ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ συρὸς

^{Μαρ. 24.} τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· « Καὶ τότε φανήσεται

^{30.} » τὸ σγυμεῖον τοῦ οἴου τοῦ ἀνθρώπου· ἐν τῷ

» οὐρανῷ». δεύτερον δὲ, ὅτι τότε πάντες

οἱ ἀνθρωποί, καὶ αὐτοὶ οἱ τὴν πλευρὰν

αὐτοῦ ἐκκεντήσαντες, βλέπουσι, καὶ γνω-

^{λησ.} ^{7.} ρίζουσι, τίς ἔστιν ὁ Ἰησοῦς Χριστός· « 'Ιδού

» ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται

» αὐτὸν πᾶς ὄφθαλμός, καὶ οἵτινες αὐτὸν

» ἐξεκέντησαν».

'Ηκούσατε, ἀδελφοί, τίνι τρόπῳ φανε-
ροῦται ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς
χρίσεως; φανεροῦται ἀμετάτρεπτος, ἵνα
δεῖξῃ, ὅτι καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ ἔστιν
ἀμετάβλητος, καὶ ὅτι οὐδὲ εἰς τὰς δεήσεις
τότε κάμπτεται, οὐδὲ ὑπὸ τῶν δακρύων
ακάται: αἰώνιος, ἵνα παραστήσῃ, ὅτι καὶ
ἡ ἀνταπόδοσις αὐτοῦ ἔστιν ἀτελεύτητος.
ἄγιος, ἵνα φανερώσῃ, ὅτι οἱ ἐν ἀμαρτίαις
μεμολυσμένοι οὐκ ἔχουσι μέρος μετ' αὐτοῦ·
ἐν θρόνῳ φλοιὸς καθήμενος, ἵνα δηλοποιήσῃ
τὴν κατὰ τῶν καταδίκων φλογιστικὴν
τιμωρίαν· ὑπὸ χιλίων χιλιάδων, καὶ μυρίων

μυριάδων ὑπηρετούμενος, καὶ περικυκλού-
μενος, ἵνα παρόησιάσῃ τὴν ἐπὶ πάντας
παντοδύναμον αὐτοῦ ἔξουσίαν· κριτὴς ἀ-
νοίγων τὰ βιβλία, ἵνα ἐπιβεβαιώσῃ, ὅτι
καὶ τὰ ἔργα, καὶ τὰ λόγια, καὶ τὰ ἐνθυ-
μάτα ἡμῶν μετὰ πάσης δικαιοσύνης
ἀνακρίνει· παρόησιάζει δὲ τοῦ σταυροῦ τὸ
στημένον, καὶ τῆς πλευρᾶς τὴν πληγὴν, ἵνα
οἱ μὲν ἀπιστοὶ, οἱ ἐπὶ τούτοις καταγελῶν-
τες, αἰσχύνης καὶ ἀτιμίας πληρωθῶσιν· οἱ
δὲ ἀμαρτωλοί, οἱ ταῦτα περιφρονήσαντες,
κατεξελεγχώσιν· οἱ δὲ πιστοὶ καὶ δίκαιοι
ἀγαλλόμενοι, εὐφρανθῶσιν, ὁρῶντες τῆς
σωτηρίας αὐτῶν τὰ ὄργανα· « Καὶ ὄψεται
» αὐτὸν πᾶς ὄφθαλμός, καὶ οἵτινες αὐτὸν
» ἐξεκέντησαν».

'Αλλὰ διὰ τί, λέγεις, ὁ Θεὸς, ὅστις διὰ
τὴν ἀπειρον αὐτοῦ εὐσπλαγχνίαν « πάντας ^{1.} τῷ ^{2.}
» ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι; καὶ εἰς ἐπίγνω-
» σιν ἀληθείας ἐλθεῖν», ἐν μὲν τῇ πρώτῃ
αὐτοῦ παρουσίᾳ ἐφανερώθη μετὰ τοσαύτης
ταπεινότητος, ἐν τῇ δευτέρᾳ μέλλει φανε-
ρωθῆναι μετὰ τοσαύτης ὑπεροχῆς, καὶ
μεγαλοπρεπείας; 'Εὰν ἡ πρώτη αὐτοῦ πα-
ρουσία ἦν τόσον ἐνδοξος, δσον ἡ δευτέρα,
ἐγνώριζον πάντες, ὅτι εἰς θεὸς, καὶ ἐπίευον
εἰς αὐτὸν, καθὼς μέλλουσι γνωρίσαι, καὶ
πιστεῦσαι εἰς αὐτὸν, δταν ἰδωσιν αὐτὸν
μετὰ τοσαύτης δόξης ἐπὶ θρόνου καθήμενον.
Τοῦτο οὐκ ἐποίησεν ὁ θεὸς, πρῶτον μὲν,
ἐπειδὴ, ἐὰν ἐπαρόησιάζετο ὡς θεὸς, ἐπίζευον
εἰς αὐτὸν οἱ ἀνθρωποί οὐκ αὐτοπροαιρέτωσι;
ἀλλ' ἀναγκαστικῶς, ἀναγκαζόμενοι δη-
λονότι ὑπὸ τῆς μεγαλειότητος τῶν θεῶν

αὐτοῦ χαρακτήρων, ἐπομένως οὐδὲν βρα-
βεῖον, ἢ μισθαποδοσία ἐπρεπεν εἰς αὐτοὺς
διὰ τὴν πίστιν αὐτῶν δεύτερον δὲ, ἐπειδὴ
οὐδεὶς ἐπίστευεν εἰς τὸ μυστήριον τῆς θείας
ἐνανθρωπήσεως· τίς ἐπίστευεν, ὅτι ἐγένετο
ἄνθρωπος, καὶ φορεῖ σάρκα ἀνθρωπίνην ὁ
μετὰ τοσαύτης θεῖκῆς δόξης ὄρώμενος; ἐὰν
καὶ μετὰ τὴν τόσην ταπείνωσιν, καὶ μετὰ
τὰς τοσαύτας ἀποδείξεις τῆς ἑαυτοῦ ἀν-
θρωπότητος, ὁ αἱρετικὸς Μάνης, καὶ οἱ
τούτου ἀκόλουθοι ἔλεγον, ὅτι οὐχὶ πράγματι
καὶ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ δοκήσει· καὶ φαντασίᾳ
ἐσαρκώθη, τίς ἐπίστευεν, ὅτι ἐστὶ τέλειος
ἄνθρωπος, ἐὰν ἐπαρέησάζετο, ὡς τέλειος
θεός; τρίτον, ἐπειδὴ οὐκ ἡδύναντο οἱ
ἄνθρωποι, μήπω ἐκ νεκρῶν ἀναστάντες,
καὶ ἀφθαρτισθέντες, ἀλλὰ τὴν παχυλήν
καὶ φθαρτὴν σάρκα φοροῦντες, ἐνατενίσαι
καὶ ἰδεῖν αὐτόν· συνέθη τοῦτο εἰς τοὺς
ἀποισόλους ἐν τῷ ὅρει Θαβῶρ, ὅτε ὁ Ἰησοῦς
Χριστὸς μικρὰν ἀκτῖνα τῆς θεότητος αὐτοῦ

- ^{Ματθ. 17.} ἀπεκάλυψεν· «Ἐπεσον αὐτοὶ τότε ἐπὶ^{6.}
» πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφασκήθησαν σφό-
» δρα». Ἡ σὰρξ τοῦ ζωοδότου Χριστοῦ
πρὸ τοῦ πάθους, καὶ τῆς ἀναστάσεως ἦν
παθητὴ, καὶ φθαρτὴ, μετὰ δὲ τὸ πάθος,
καὶ τὴν ἀνάστασιν ἀπαθής ἐγένετο, καὶ
ἀφθαρτος· ἀνέλαβε δὲ τοιαύτην παθητὴν,
καὶ φθαρτὴν σάρκα, κατὰ πάντα ὅμοιος
^{Ἑρ. 4. 15.} γενόμενος τοῖς ἀνθρώποις «χωρὶς ἀμαρτίας»,
ἴνα παθῶν, καὶ σαυρωθεῖς, καὶ ἀποθανὼν,
καταλλάξῃ ἡμᾶς τῷ θεῷ, ἀναστὰς δὲ ἐκ
νεκρῶν, συναναστήσῃ ἡμᾶς ἐκ τῆς φθορᾶς·
^{Ἑρ. 2. 20.} «Ἐπρεπε γάρ αὐτῷ, δὶς δὲ πάντα, καὶ

» δὶς οὖ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν
» ἀγαγόντα, τὸν αρχηγὸν τῆς σωτηρίας
» αὐτῶν, διὰ παθημάτων τελειῶσαι». Τοι-
οῦτος οὖν ἐφάνη εἰς τὸν κόσμον ἐν τῇ
πρώτῃ αὐτοῦ παρουσίᾳ, ὃποῖος ἦν τότε,
ἥγουν μετὰ σαρκὸς παθητῆς καὶ φθαρτῆς·
τοιοῦτος δὲ φανερωθῆναι μέλλει ἐν τῇ δευ-
τέρᾳ αὐτοῦ ἐλεύσει, ὃποῖός ἐστι, μετὰ τῆς
ἀπαθοῦς δηλαδὴ, καὶ ἀφθάρτου, καὶ τεθεω-
μένης αὐτοῦ σαρκός.

Βλέπε δὲ τὴν ἀπειρον σοφίαν καὶ εὐ-
σπλαγχνίαν τοῦ θεοῦ· καὶ «έαυτὸν ἐκένω-

Φιλιπ. 2.
7. 8.

» σε, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὅμοιώματι
» ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὑρε-
» θεὶς ὡς ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν,
» γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανά-
» τού δὲ σταυροῦ»· ὅμως ἀπ' ἀρχῆς, ὅτε
συνελήφθη ἐν τῇ γαστρὶ τῆς μητρὸς, καὶ
ἐγεννήθη! εἰς τὸν κόσμον, ἕως τέλους, ὅτε
εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελήφθη, παρέστησε τόσας
ἀποδείξεις, ὅτι ἐστὶ θεός, ὅσας, ὅτι ἐστὶ καὶ
ἄνθρωπος· τὰ πρὸς τὴν παρθένον εὐαγγέλια,
οἱ ἀσπόρος τόκος, ἡ ἐκ παρθένου γέννησις,
οἱ ἄγγελος, οἱ πρὸς τοὺς ποιμένας ἀναγγεί-
λας τὴν μεγάλην χαρὰν, καὶ εἰπών· «Ἐ-^{Λουκ. 2. 11.}
» τέχθη ὑμὶν σήμερον σωτήρ, ὃς ἐσὶ Χριστὸς
» Κύριος, ἐν πόλει Δαβὶδ»· ἡ δόξα Κυρίου,
ἡ περιλάμψασα αὐτοὺς, καὶ τὸ πλήθος τῆς
ἐπουρανίου στρατιᾶς, ἥτις τὸν θεὸν ἐδοξολό-
γει, κραυγάζουσα· «Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ», ^{λύτ. 14.}
» καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ»·
οἱ ἐν τῇ ἀνατολῇ φανεῖς ἀσυνήθης οὐράνιος
ἀστὴρ, καὶ ὁδηγῶν τοὺς μάγους, «Ἐως ^{Ματθ. 2. 9.}
» ἐλθὼν, ἔστη ἐπάνω, οὗ ἦν τὸ παιδίον».

οἱ βασιλεῖς οἱ μάγοι, οἵτινες ἀπὸ ἀνατολῶν
 Ματθ. 2.
 11. ἥλθον, « καὶ πεσόντες, προσεκύνησαν αὐτῷ·
 » καὶ ἀγοῖξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν,
 » προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν, καὶ
 » λίθαινον, καὶ σμύρναν ». οὐκ ἦσαν ταῦτα
 ἀποδεῖξεις, ὅτι ὁ γεννηθεὶς οὐκ ἔστιν
 ἄνθρωπος μόνον, ἀλλὰ θεὸς ὁμοῦ καὶ ἄν-
 θρωπος;

Οταν εἰς τὸν Ἰορδάνην βαπτισθεὶς, ἀνέ-
 θη ἀπὸ τοῦ ὕδατος, τότε ἀνεῳχθησαν εὐθὺς
 οἱ οὐρανοὶ, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀγίου κατέβη
 ἐπ' αὐτὸν, καὶ φωνὴ ἡκούσθη ἐκ τῶν οὐρα-
 νῶν, λέγουσα· « Οὗτός ἔστιν ὁ υἱός μου, ὁ
 17. ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδόκησα ». ὅταν εἰς τὸ

Ματ. 17.
 2. Θαβώριον ὅρος μετεμορφώθη, τότε « ἔλαμ-
 » ψε τὸ πρόσωπόν αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ
 » ἴματα αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς»;
 ἐφάγη δὲ ἐκεῖ ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἡλίας μετ
 αὐτοῦ συλλαλοῦντες, καὶ δηλοποιοῦντες,
 ὅτι ζώντων καὶ νεκρῶν ἔστι Κύριος· ἐκεῖ
 δὲ καὶ φωτεινὴ νεφέλη, καὶ φωνὴ ἐκ τῆς

Αὐτ. 5.
 νεφέλης κηρύντουσα· « Οὗτός ἔστιν ὁ υἱός
 ο. μου, ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ
 » ἀκούετε ». ὅταν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ
 εἰς τὰ περίχωρα αὐτῆς περιήρχετο, τότε
 ἡ παρουσία αὐτοῦ ἐδίκει τὰ δαιμόνια,

Ματ. 8.
 29. κραυγάζοντα, καὶ λέγοντα· « Τί γάμιν καὶ
 » σοὶ, Ἰησοῦ, νίè τοῦ θεοῦ, ἥλθες ὥδε πρὸ
 » καιροῦ βασανίσαι γάμας »; ἡ ἐπιτίμησις
 αὐτοῦ κατέναυσε τὸν ἄνεμον καὶ τῆς θα-
 λάσσης τὰ κύματα, ἡ εὐλογία αὐτοῦ ἐχό-
 τασε διὰ πέντε ἄρτων πεντάκις χιλίους
 ἄνδρας χωρὶς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παι-
 δίων, ἡ ψηλάφησις αὐτοῦ ἐφυγάδευσε τὸν

πυρετὸν, ὁ σύελος αὐτοῦ ἐφώτισε τοὺς ἐκ
 γενετῆς τυφλοὺς, τὰ κράσπεδα τῶν ἵμα-
 τίων αὐτοῦ ἐξήραναν τὰς αἰμορροίας, τὸ
 πρόσταγμα αὐτοῦ ἐκαθάρισε τοὺς λεπτρούς,
 συνέσφιγξε τοὺς παραλύτους, ἔστυψε τοὺς
 ὅδρωπας, ἐδωκε φωνὴν εἰς τοὺς ἀλάλους,
 καὶ ἀκοὴν εἰς τοὺς κωφοὺς, ὁ λόγος αὐτοῦ
 ἴστρευσε πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλα-
 κίαν, ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν
 οὐ μόνον τοὺς πρὸ δλίγου ἀποθανόντας,
 ἀλλὰ καὶ τοὺς τεταρταίους· οὐκ εἰσὶ ταῦτα
 ἴσχυραι ἀποδεῖξεις, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρω-
 πος ἀπλοῦς, ἀλλὰ θεὸς ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος;

Αναβίβασον τὸν νοῦν σου ἐπάνω εἰς τὸ
 ὅρος τοῦ Γολγοθᾶ. Τί βλέπεις ἐκεῖ; βλέ-
 πεις τὸν Ἰησοῦν ὃς ἄνθρωπον ἐν μέσῳ δύο
 ληστῶν ἐσταυρωμένων· βλέπεις ὅμως, ὅτι
 « ἀπὸ ἔκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶ-
 » σαν τὴν γῆν, ἔως ὥρας ἐννάτης· καὶ τὸ
 » καταπέτασμα, τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο
 » ἀπὸ ἀνωθεν ἔως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη·
 » καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ πολλὰ τῶν κε-
 » μνεῖα ἡνεῳχθησαν, καὶ πολλὰ τῶν κε-
 » κοιμημένων ἀγίων ἡγέρθη ». βλέπε ἐκεῖ,
 πῶς εἰς τῶν στρατιωτῶν διὰ τῆς λόγχης
 κεντῷ τὴν πλευρὰν τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ σώ-
 ματος, ὅμως « εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὅδωρ ». Ιωάν. 19.
 τὸ μὲν αἷμα, ἵνα σώσῃ με, τὸ δὲ ὅδωρ ἵ-
 να ἀγιάσῃ με. Κατάβα εἰς τὸν κῆπον τοῦ
 Ἰωσήφ· τί βλέπεις ἐκεῖ; σῶμα νεκρόν,
 σμύρνη καὶ σινδόνη ἐνειλημμένον, εἰς τὸν
 κενὸν δὲ τάφον ἐνταφιαζόμενον· εἰς τὴν θύ-
 ραν τοῦ μυημένου βλέπεις λίθον μέγαν σφ-
 δρα, καὶ σφραγίδας ἐπὶ τοῦ μυημάτος. 26.

342 Ὁμιλία μετὰ τὴν πρὸς Κολοσσαῖς ἐπιστολὴν τοῦ Παύλου

κουστωδίαν φυλάττουσαν τὸν τάφον· ἀλλὰ
μετὰ τρεῖς ἡμέρας σεισμὸς, ὁ λίθος μετηρ-
μένος, ἄγγελοι ἔνδοθεν τοῦ μνημείου, ἄγ-
γελος ἀστραπηφόρος ἐπὶ τὸν λίθον τοῦ
μνήματος καθήμενος, γυναικεῖς μυροφόροις
μύρα φέρουσαι, ἵνα ἀλεῖψωσι τὸ σῶμα, μὴ
εὑρίσκουσαι δὲ αὐτὸν, ἀλλὰ μανθάνουσαι
παρὰ τῶν ἄγγέλων, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.
καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς Ἰη-
σοῦς πρῶτον· μὲν ἀπαντᾶ ταῖς μυροφόροις
καὶ λέγει αὐταῖς· τὸ, «χαίρετε», τῆς προ-
πατορικῆς λύπης τὸ ἀντίθετον· ἐπειτα παρ-
ρησιάζεται ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ
ιωάν. 20. δεικνύει αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν
αὐτοῦ, καὶ ψηλαφᾶται ὑπ' αὐτῶν, καὶ
συνεσθίει μετ' αὐτῶν, καὶ διὰ τεσσαράκοντα
πρᾶξ. 1. ἡμερῶν «ὅπτανόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων
» τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ», πλη-
ροφορεῖ μὲν αὐτοὺς, δὲ αὐτῶν δὲ τὸν κό-
σμον ὅλον, ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν.
οὐκ εἰσὶ ἀρά γε ταῦτα ἀρκετὰ πρὸς πλη-
ροφορίαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς· οὐχ ἦν
μόνον ἀνθρωπος, ἀλλὰ θεός καὶ ἀνθρωπος;
» Εὖν δὲ ὑψώσῃς τῆς ψυχῆς σου τὰ ὅμιμα-
τα καὶ εἰς τὸ ὅρος τῶν Ἑλαιῶν, βλέπεις τὸν
Ἰησοῦν Χριστὸν ὑπὸ νεφέλης ἀναβαίνομενον,
καὶ τοὺς ἀποστόλους εἰς τὸν οὐρανὸν ἀ-
τενίζοντας, ὅπου αὐτὸς ἐπορεύετο· ἀκούεις
δὲ καὶ τοὺς ἀγίους ἄγγέλους, λέγοντας πρὸς
αὐτούς· «ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε
» ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰη-
σοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρα-
νὸν, οὕτως ἐλεύσεται, διν τρόπον ἐθεάσα-
» σθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν».

τί τούτων ἢ βεβαιότερον, ἢ ἀποδεικτι-
κώτερον τῆς θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ; Εἳν δὲ οὐκ ἐνεφανίσθη ἐν τῇ πρά-
τῃ αὐτοῦ παρουσίᾳ ἐπὶ θρόνου πυρὸς κα-
θήμενος, οὐδὲ ἐδείκε ποταμὸν πυρὸς ἐμ-
προσθεν αὐτοῦ, οὐδὲ ἐφανέρωσε τὰς χιλιά-
δας καὶ μυριάδας τῶν λειτουργούντων καὶ
παρισταμένων ἐνώπιον αὐτοῦ, οὐδὲ ἐκάθι-
σε κριτήριον, οὐδὲ παρέστησε πάντας κρι-
νομένους, οὐδὲ ἤνοιξε τὰ βιβλία τῶν πρά-
ξεων, οὐδὲν παράδοξον· διότι τότε ἦλθεν,
οὐχ ἵνα κρίνῃ, ἀλλ' ἵνα σώσῃ· οὐχ ἵνα δο-
ξάσῃ ἢ καταδικάσῃ, ἀλλ' ἵνα λυτρώσῃ
καὶ ἐλεήσῃ.

» Αγαπητοί μου ἀδελφοί, ὁ προφήτης
Δανιὴλ, ἴδων τὰ μέλλοντα γενέσθαι ἐν τῇ
δευτέρᾳ τοῦ Χριστοῦ παρουσίᾳ, περιέγρα-
ψε μὲν τὴν δόξαν, μεθ' ἣς αὐτὸς τότε
φανερωθήσεται, περὶ ἡμῶν δὲ τοῦτο μό-
νον εἶπε· « καὶ πάντες οἱ λαοί, φυλαὶ, καὶ Δαν. 7. 14.
» γλῶσσαι δουλεύσουσιν αὐτῷ ». Ο δὲ
θεῖος ἀπόστολος· οὐ μόνον εἶπεν, ὅτι ὁ Χρι-
στὸς φανερωθήσεται ἐν δόξῃ, ἀλλ' ὅτι καὶ
ἡμεῖς φανερωθητόμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ. »Ο-κλ. 3. 4.
» ταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ ἢ ζωὴ ἡμῶν,
» τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσε-
» σθε ἐν δόξῃ ». Εδηλοποίησε δὲ καὶ τὸ, διὰ
τί φανερούμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ. « τοὺς γάρ- 2. Κορ. 5.
» πάντας ἡμᾶς, εἴτε φανερωθῆναι δεῖ ἐμ-
» προσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα
» κομίσηται ἔκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἀ-
» ἐπράξεν, εἴτε ἀγαθὸν, εἴτε
» κακόν ». Τοῦτο δὲ σημαίνει, ὅτι παρι-
στάμεθα εἰς τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο κριτήριον,

ἴνα κριθέντες λάβωμεν τὴν ἀνταπόδοσιν τῶν ἔργων, ὃν ἐπράξαμεν ἐν ταῖς ἡμέραις πῆς προσκαίρου ζωῆς ἡμῶν. Μὴ νομίσητε, δὲ, ὅτι τὸ κριτήριον ἔκεινο ἔχει ὄμοιότητα μετὰ τῶν ἐπὶ γῆς κριτηρίων· διότι εἰς μὲν τὰ γῆνα κριτήρια κρύπτει ὁ κρινόμενος τὰ πταισματα αὐτοῦ διὰ τοῦ ψεύδους, ἀπατᾶ διὰ τῆς δολιότητος τῶν λόγων, ὑπερισχύει διὰ τῆς μεσιτείας τῶν φίλων, γικᾶ διὰ τῶν δώρων, ἀθωοῦται διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν ψευδομαρτύρων· εἰς δὲ τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ οὐδὲ τὸ ψευδός χωρεῖ, οὐδὲ ἡ δολιότης εὑρίσκει τόπον, οὐδὲ ἡ μεσιτεία ἴσχυει, οὐδὲ τὰ δῶρα φαίνονται, οὐδὲ αἱ ψευδομαρτυρίαι ἐκφωνοῦνται· διότι τότε ἀνοίγουσι τὰ βιβλία, τὰ ὑπὸ τοῦ Δανιὴλ δραθέντα, ἐν αὐτοῖς δέ εἰσι γεγραμμένα, καὶ τὰ ἔργα, καὶ τὰ λόγια, καὶ οἱ διαλογισμοὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων· θίνεν εὐθὺς φανεροῦνται ἐνώπιον πάντων, οὐ μόνον δσα φανερῷς ἐπράξαμεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τῶν καρδιῶν ἡμῶν τὰ ἀπόκρυφα· διὰ τοῦτο δὲ ὁ ἀπόστολος οὐκ εἶπε παρασταθήσεσθε, ἀλλὰ, φανερωθήσεσθε, ἵνα διὰ τούτου δηλοποιήσῃ, ὅτι παντὸς ἀνθρώπου, πιστοῦ καὶ ἀπίσου, θικαίου καὶ ἀμαρτωλοῦ, φανεροῦνται ἐνώπιον πάντων, δσα αὐτὸς ἐπράξε, καὶ εἶπε, καὶ ἐσυλλογίσθη.

· Ἀπιστοι, ὅσοι καταλιπόντες τὴν πίσιν,
κατεποντίσθητε σὶς τῆς ἀπιστίας τὰ βάρα-
θρα· τότε παρόρησάζεται ἐνώπιον παντὸς
τοῦ κόσμου τὸ ἀληθινὸν τῆς ἀπιστίας ὑμῶν
αἰτιον· τότε βλέπει ὁ κόσμος ὅλος, ὅτι οὐχ
ὁ λόγος, ὡς ὑμεῖς ἐκκυρωθεὶς, ἔπεισεν ὑμᾶς,

ἀλλ' ἡ ὑπερηφάνεια κατεπόντισεν· οὐχ ἡ
αἰσθησις ἐπληροφόρησεν, ὡς ἐλέγετε, ἀλλ'
ἡ κακία ὑπεσκέλισε· βλέπει ὁ κόσμος ὅλος
τότε, ὅτι ἔκεινος μὲν ἐτόλμα καὶ ἐλεγεν,
οὐκ ἔστι θεὸς, οὐκ ἐπειδὴ εἶχεν ἀπόδειξιν,
ἀλλ' ἐπειδὴ γῆθελεν, ἵνα φανῇ εὑφύεστερος
τῶν ἄλλων καὶ δέχυνούστερος· οὗτος δὲ ἔξευ-
τέλιξε τὴν χριστιανικὴν πίσιν, οὐκ ἐπειδὴ
ἐγνώριζεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀληθής, ἀλλ'
ἐπειδὴ ἔβλεπεν, ὅτι οἱ νόμοι αὐτῆς ἐμποδί-
ζουσι τὰς πονηρὰς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἐπι-
θυμίας· ἔκεινος κατηγόρει τὴν πίστιν, ἵνα
σκεπάσῃ τῶν ἕργων αὐτοῦ τὴν αἰσχύνην
καὶ τὸ ὄνειδος· οὗτος δὲ ἔλεγεν, ὅτι τὰ τῆς
πίστεώς εἰσι μῦθοι, ἵνα σθέσῃ τοὺς φλογε-
ροὺς τῆς συγειδήσεως αὐτοῦ ἐλέγχους. Ὡς
πόσων δακρύων εἰσὶν ἄξιοι οἱ δυνυχέέστατοι
ἄπιειοι! αὐτοὶ καὶ πρὸ τῆς φοβερᾶς ἔκεινης
κρίσεώς εἰσι κεκριμένοι, καὶ διωρισμένοι
διὰ τὴν αἰώνιον κόλασιν. «Οἱ δὲ μὴ πιεύσων ιερ. 33.
18.
» ἦδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ
» ὄνομα τοῦ μονογενοῦς γένους τοῦ Θεοῦ». διὰ
τοῦτο ἔλεγεν ὁ προφήτης· «Οὐκ ἀγαστή- ψα. 1. 5.
» σούται, ἀσεβεῖς ἐν κρίσει», ἥγουν οὐκ
ἀνίστανται, ἵνα κριθῶσιν, ἀλλ' ἵνα κατα-
κριθῶσιν εἰς τὰς ἀτελευτήτους βασάνους.
‘Αμαρτωλοί, ὃν πρῶτός εἴμι ἐγὼ,
«Κριτήριον ἐκάθισεν»· οὐχὶ ἡμῖν· τὸ μὲν Διη. 7. 10.
κριτήριόν ἐστιν ἀλάνθαστον, ὃ δὲ κριτής
ἀδυσώπητος· «Καὶ βίσιλοι ἡνεώχθισαν»·
οὐνὶ τῶν τὰς ἀνεῳγμένας βιβλίαν πεοιένουσι

‘Αμαρτωλοί, ὃν πρῶτός είμι ἐγώ,
«Κριτήριον ἐκάθισεν»· οὐχὶ ἡμῖν· τὸ μὲν Δευτ. 7.10.
κριτήριόν ἔστιν ἀλάνθαστον, ὁ δὲ κριτὴς
ἀδυσώπητος· «Καὶ βίβλοι ἡνεῳχθησαν»·
οὐχὶ ἡμῖν· τὰ ἀνεῳγμένα βιβλία περιέχουσι
τὰς πρᾶξεις, τοὺς λόγους, τὰς ἐνθυμησεις·
«ἡνεῳχθησαν» δὲ, εἰπεν, ἐπειδὴ τότε φα-
νεροῦνται οὐ μόνον τὰ φανερὰ, ἀλλὰ καὶ

τὸ ἀπόκρυφα πάντα γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα. Ὡ! ποία αἰσχύνη τότε περικαλύψει τὸ πρόσωπον ἡμῶν, ὅταν ὅλος ὁ κόσμος βλέπῃ τοὺς ἀποκρύφους δόλους, καὶ τὰς χρυπτὰς ἀπάτας, ὅσας πρὸς βλάβην τοῦ πλησίον μετήλθομεν; πόσον ὄνειδος, ὅταν ὁ κόσμος ὅλος βλέπῃ τὴν δολερὰν ὑπόκρισιν, τὴν ἐσχηματισμένην ἀγάπην, τὰ ἀνελεῖμονα, καὶ φθονερὰ, καὶ μυγσίκακα ἡμῶν σπλάγχνα; πόσην ἐντροπὴ, ὅταν ἐνώπιον παντὸς τοῦ κόσμου παρρήσιασθῶσι πᾶσαι αἱ μιαραὶ αἰσχρότητες τῶν ἀμαρτιῶν τῆς σαρκὸς, ὅσας ἡμεῖς ἐν νυκτὶ καὶ σκότει, καὶ ἐν ἀποκρύφῳ ἐπράξαμεν; Ὁταν δὲ, θεάνθρωπε Ἰησοῦ μου, ἴδω τὸν δαυρόν σου καὶ τὴν πληγὴν τῆς πλευρᾶς σου, καὶ εἰρ. 6. 6. αἰσθανθῶ, ὅτι πολλάκις διὰ τῶν ἀμαρτιῶν μου ἀνεσταύρωσά σε, καὶ σε παρεδειγμάτισα, πολλάκις διὰ τῶν ἀνομιῶν μου ἀνεκέντησα τὴν πλευράν σου, ποίᾳ ἡ ἀπολογία μου τότε; ποίᾳ ἡ πρόφασίς μου; ποῖος ὁ λόγος μου; τότε οὐδὲν τοιοῦτον ἔχει τόπον. Ὁταν δὲ βλέπωμεν ἔτοιμον τοῦ πυρὸς τὸν ποταμὸν, ποῖος φόβος, καὶ ποῖος τρόμος τότε; ποῖος δὲ ἀπελπίσμός, ὅταν ὁ κριτὴς ἐκφωνήσῃ τὴν ὑπὲρ ἡμῶν ἐσχάτην ἀπόφασιν. Mat. 25. 41.

«Πορεύεσθε ἀπ’ ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ»; Ἡ μετάγοια, ἥτις ἐστὶ παντοδύναμος πρὸ τῆς κρίσεως, ἐστὶν ἀδύνατος μετὰ τὴν κρίσιν· τὰ δάκρυα, τὰ καθαρίζοντα ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας πρὸ τῆς κρίσεως, μετὰ τὴν κρίσιν εἰσὶ μάταια, καὶ ἀνωφελῆ, καὶ ἀπρακτα.

Mat. 10. 20. «Ἄνθρωποι ἄγιοι καὶ δίκαιοι, μακάριοι ὑμεῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐνώπιον αὐτοῦ· δεδοξασμένοι ὑμεῖς, ὅταν ἀνοίξωσι τὰ βιβλία, ἐν οἷς «τὰ ὄνόματα ὑμῶν Mat. 13. 43. » ἐγράφη». διότι τότε βλέπει ὁ κόσμος, πόσον ἡγαπήσατε τὸν θεόν, πόσον εὐεργετήσατε τὸν πλησίον· βλέπουσι πάγτες οἱ ἀπ’ αἰῶνος ἄνθρωποι τὴν ταπείνωσιν τῆς καρδίας, τὴν καθαρότητα τοῦ νοός, τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐλάβειαν τῆς ψυχῆς ὑμῶν, τὰς προσευχὰς, τὰς νηστείας, τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ ἰδρῶτας καὶ κόπους, τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ ἐκχυθὲν αἷμα, καὶ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρικὸν ὑμῶν θάνατον. «Τότε οἱ δὲ Mat. 13. 43. καὶ οἱ, εἶπεν ὁ Κύριος, ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος». τοῦτο δὲ σημαίνει, ὅτι πᾶσα ἀρετὴ τότε φεγγοβολεῖ ὡς τοῦ ἥλιου αἱ ἀκτῖνες· τότε κηρύττει ὁ θεός ἐνώπιον παντὸς τοῦ κόσμου, ὅσας ἐλεημοσύνας ἐποιήσατε πρὸς τοὺς πτωχούς. «Ἐπείνασα γὰρ, λέγει, καὶ Mat. 25. 35. 36. ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με· ζένος ἡμην, καὶ συνηγάγετέ με· γυμνὸς, καὶ περιεβάλετέ με· ἡσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἡμην, καὶ ἤλθετε πρός με». τότε δὲ ἐκφωνεῖ πρὸς ὑμᾶς. «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς ὑμᾶς». Act. 34. «Τρός μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου». ὑμεῖς δὲ ταύτην τὴν εὐλογημένην φωνὴν ἀκούσαντες, εἰσέρχεσθε εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Κυρίου, εἰς τὸν νυμφῶνα τῆς θείας δόξης, εἰς τὴν τελείαν ἀπόλαυσιν τῆς μακαριότητος, εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ

Ίησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετ' αὐτοῦ βασιλεύητε εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Αλλὰ πῶς ἀν δυνηθῶμεν φυγεῖν τὴν καταδίκην τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ καταξιωθῆναι τῆς δόξης τῶν δικαίων; ὁ θεόπνευ-

κολ. 3. 4. σος Παῦλος, ἀφ' οὗ εἶπε τὸ, « Ὁταν ὁ

» Χριστὸς, ἡ ζωὴ ἡμῶν, φανερωθῆ, τότε
 » καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν
 » δόξῃ», ἐδίδαξεν εὐθὺς καὶ τὸν τρόπον,
 εἰπών « Νεχρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν, τὰ
 » ἐπὶ τῆς γῆς». ἐπειδὴ, λέγει, ὁ Χριστὸς
 φανερωθήσεται ἐνώπιον ὑμῶν ὡς κριτής,
 ὑμεῖς δὲ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὡς κρινόμενοι,

ἀνάγκη ἐστὶν, ἵνα καταδαμάσητε τῆς σαρκὸς τὰ πάθη, καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας· διὰ τί δὲ τοῦτο; διότι, ἐὰν μὲν παρασταθῶμεν ἐνώπιον αὐτοῦ ἥρευπτωμένοις ὑπὸ τῶν σαρκικῶν παθῶν, καὶ μεμολυσμένοι ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν τοῦ κόσμου, ἀπεκδέχεται ἡμᾶς ἡ ἀτελεύτητος κόλασις· ἐὰν δὲ εὑρεθῶμεν καθαροὶ ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἡτοιμασμένην βασιλείαν, χάριτι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.